

مجمع آموزشی، پژوهشی و درمانی پیامبر اعظم (ص)
بندرعباس

مراقبت بعد از بخیه

شناسنامه پمفلت آموزشی کد: P.E:1401/07/30-00148	
عنوان	مراقبت بعد از بخیه
تهیه کننده	رقیه کوهستانی
تایید کننده	کمیته آموزش به بیمار
سال تدوین	۱۴۰۲/۰۱/۳۰
بازنگری	۱۴۰۴/۰۱/۱۵
ناظر کیفی: سوپروایزر آموزش سلامت	
تأیید کننده علمی: آقای دکتر مهرداد صیادی نیا - متخصص جراحی عمومی	

مددجوی گرامی جدول زیر کمک می کند زمان برداشتن شدن بخیه خود را بدانید:

کشیدن بخیه	محل زخم
۳ تا ۵ روز	صورت
۱۰ تا ۱۴ روز	پوست سر
۷ تا ۲۱ روز	دست و پا
۷ تا ۱۴ روز	قفسه سینه، پشت، شکم
۱۴ تا ۲۱ روز	کف دست و پاها

” سلامت و تندرست باشید“

منبع:

ترجمه، ذاکری مقدم، معصومه و همکاران، مراقبت های پرستاری تان ۲۰۲۲، جلد هفتم، چاپ اول، انتشارات حیدری

♦ اگر با صلاحدید پزشک تصمیم گرفتید خودتان پانسمان را تعویض کنید تا زمانی که زخم کاملاً خشک نشده و دارای ترشح و رطوبت است هنگام تعویض پانسمان گازاستریل خشک روی زخم بگذارید و سپس پانسمان کنید.

♦ باند را روی محل زخم گره نزنید.

♦ روزانه زخم را از نظر وجود موارد زیر بررسی کنید:

♦ تورم و قرمزی اطراف زخم

♦ وضعیت ترشحات زخم

♦ خونریزی

♦ خطوط قرمز رنگ برجسته ای اطراف زخم

♦ در صورت بروز هر یک از علایم زیر به اورژانس مراجعه کنید:

♦ تورم و قرمزی محل زخم

♦ خونریزی

♦ باز شدن بخیه

♦ خروج چرک یا ترشحات سبز

♦ رنگ از زخم

♦ استشمام بوی بد از زخم

♦ تب و لرز

♦ محدودیت حرکت در مفاصل نزدیک زخم

♦ بروز خطوط قرمز رنگ برجسته ای اطراف زخم

زخم:

هرگونه آسیب لایه سطحی پوست را زخم می‌نامند. برای زخم‌هایی که وسیع بوده یا لبه‌های آن از هم دور باشد یا پوست تخریب شده و یا زخم آنقدر عمیق باشد که کل ضخامت پوست را دربرگرفته باشد، به زخم بخیه زده می‌شود در غیر اینصورت زخم نیاز به بخیه نخواهد داشت. لازم است در این مورد به تصمیم پزشک اعتماد کنید و نگران نباشید.

بخیه:

بخیه زدن بهترین روش برای ترمیم پارگی‌های پوست است در این روش از نخ مخصوص بخیه برای دوختن لبه‌های یک زخم و نزدیک کردن آنها به هم استفاده می‌شود. مددجوی گرامی ۳ هدف اصلی بخیه زدن را بدانیم:

۱- جلوگیری از خونریزی محل پارگی و پیشگیری از ایجاد عفونت در زخم.

۲- بازگرداندن کارکرد بافت‌های آسیب دیده.

۳- دستیابی به نتایج زیبایی محل آسیب دیده با به حداقل رساندن جای ماندن زخم ترمیم شده.

مراقبت از زخم پس از بخیه:

بخیه‌های غیرقابل جذب را ۲۴ ساعت و بخیه‌های قابل جذب را تا ۴۸ ساعت کاملاً خشک نگه دارید.

۱

بخیه‌های غیرقابل جذب را بعد از ۲۴ ساعت می‌توانید به آرامی با آب گرم و صابون بشویید، اما آنها را به هیچ عنوان در آب غوطه‌ور نکنید.

بخیه‌ها را بلافاصله بعد از شستشو با ملایمت خشک کنید. برای این کار از یک پارچه‌ی نخی سبک و کاملاً تمیز که فقط به این کار اختصاص داده‌اید یا از گاز استریل استفاده کنید.

پس از شستشو می‌توانید روی زخم را با یک لایه‌ی نازک پماد آنتی‌بیوتیک در صورت تجویز پزشک بپوشانید.

به هیچ از الکل، آب اکسیژنه، بتادین، محلول‌های ضد عفونی کننده، کرم‌های آرایشی یا نرم کننده‌ی پوست روی زخم استفاده نکنید؛ زیرا باعث تحریک پوست می‌گردند.

توجه کنید همه‌ی زخم‌ها نیاز به پانسمان ندارند، بلکه زخم‌هایی مانند زخم‌های صورت و پلک باید بدون پانسمان و تمیز نگهداشته شوند.

زخم‌های پوستی اغلب با نخ‌های غیرقابل جذب بخیه می‌شوند. زمان دقیق کشیدن بخیه را پزشک هنگام ترخیص به شما خواهد گفت.

بخیه‌های صورت معمولاً ۳ تا ۶ روز بعد و بخیه‌های پوست سر، تنه و اندامها ۷ تا ۱۴ روز بعد کشیده می‌شود.

در روزهای نخست ممکن است روی زخم با یک لخته یا دلمه پوشیده شود و در روزهای بعد توده‌ی گوشتی صورتی رنگ تشکیل خواهد شد، به هیچ عنوان این بافتها را دستکاری یا جدا نکنید چون باعث آسیب به زخم و تاخیر در ترمیم زخم می‌شود.

۲

از دستکاری زخم خودداری نمایید.

محل بخیه شده بهتر است جهت کاهش درد و تورم در سطح بالاتر از قلب قرار گیرد. در هنگام استراحت و خواب عضو بخیه شده را می‌توان با بالش بالا نگه داشت.

در هنگام درد می‌توان بادستور پزشک مسکن استفاده کرد.

توصیه می‌شود محل بخیه شده را جهت کاهش به جاماندن جای زخم در مقابل افتاب قرار ندهید.

توجه:

ممکن است تا مدتی دچار بیحسی و گزگز شدن یا احساس فشار و کشیدگی در اطراف زخم شوید که طبیعی است و با ترمیم کامل زخم از بین خواهد رفت، هر چند ممکن است گاهی تا ۶ ماه نیز طول بکشد. برای بهبود آن می‌توانید به آرامی پوست را ماساژ دهید.

نکات قابل توجه در تعویض پانسمان:

روزانه حداقل یکبار پانسمان را تعویض نمایید.

در صورت باز شدن، کثیف شدن و آلوده شدن پانسمان به خون، خونابه و ترشحات، نیاز به تعویض مجدد پانسمان خواهید داشت.

قبل از انجام پانسمان دستان خود را با آب و صابون بشویید.

برای شستشوی زخم فقط از شامپو بچه یا سرم شستشو استفاده کنید.

قبل از کشیدن بخیه‌ها روی زخم را با پماد چرب نکنید.

۳